

Борисов В. В.
Донбаський державний педагогічний університет

ВЕБ-ДИЗАЙН ЯК СКЛАДОВА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті розглянуто декілька визначень поняття “веб-дизайн” та етапи проектування сайту. Виділено три основні напрямки спеціалізації веб-дизайнерів: візуальний дизайнер, верстальник, фахівець з юзабіліті. Як вчить технологій може використовувати веб-дизайн у своїй фаховій діяльності.

Ключові слова: веб-дизайн, веб-дизайнер, веб-сайт.

На сьогодні все виразніше позначається невідповідність між зростаючою складністю світу і готовністю людей до ефективної діяльності в нових умовах життя. Зважаючи на це, однією з провідних тенденцій розвитку сучасного суспільства є пріоритетність розвитку освітньої галузі, вирішення проблеми підготовки педагогічних кадрів, що здатні реалізовувати інноваційні процеси з використанням ефективних методів навчання, розвитку, виховання.

Освіта в інформаційному суспільстві стає пріоритетною цінністю, що обумовлює істотний перегляд технологій навчання й організації навчального процесу у вищих навчальних закладах на основі нової технічної й технологічної бази, урахування досягнень у галузі інформаційно-комунікаційних технологій, використання яких дає змогу не тільки значно активізувати пізнавальний інтерес вчителя технологій до майбутньої фахової діяльності, але й змінити роль та функцію викладача, зробивши його діяльність більш продуктивною й творчою [3, с. 3].

Суспільні потреби, зорієнтовані на широке застосування засобів інформаційно-комунікаційних технологій, значною мірою визначають зміст системи інформатичної підготовки майбутніх учителів трудового навчання, де комп'ютерно-орієнтовані засоби навчання виступають в якості джерел знань (технологія здобування знань); інструментів пошуку інформаційних ресурсів; інструментальних засобів технологічної діяльності, спрямованих на створення інформаційних об'єктів (описова та дизайнерська частина реальних проектів, веб-проекти); інструментів технологічної діяльності, пов'язаної зі створенням матеріальних об'єктів (системи автоматизованого проектування, робототехніка, верстати з числовим програмним управлінням та ін.).

На сучасному етапі розвитку освіти інформаційно-комунікаційні технології навчання не підмінюють педагога й не заміщають його основні функції, а вдосконалюють і підсилюють окремі компоненти та прийоми фахової діяльності, а, отже займають важливе місце в фаховій підготовці майбутнього вчителя освітньої галузі “Технологія” [3, с. 4-5].

Ефективна реалізація потенціалу єдиного інформаційного простору можлива за допомогою якісно розроблених інтернет-ресурсів (веб-сайтів, порталів, блогів, веб-додатків). Ключовим фахівцем, що бере участь у розробці будь-якого сайту, є веб-дизайнер.

Розглянемо деякі поняття веб-дизайну для вчителів тенологій.

На сьогодні немає сталого розуміння того, хто такий веб-дизайнер і що входить у його професійні обов'язки.

Д. В. Бородаєв визначає веб-дизайн як “вид графічного дизайну, спрямований на розробку і оформлення об'єктів інформаційного середовища Інтернету, покликаний забезпечити їм високі споживчі властивості й естетичні якості” [1]. В цьому визначенні відображається специфіка предметної діяльності веб-дизайнера. Не зовсім зрозуміло, що повинна включати розробка об'єктів інформаційного середовища Інтернету. В інтернет-енциклопедії “Вікіпедія” термін веб-дизайн представлено декількома визначеннями:

1. Веб-дизайн (від англ. Web design) – галузь веб-розробки і різновид дизайну, до завдань яких належить проектування призначених для користувача веб-інтерфейсів для сайтів або веб-програм. Веб-дизайнери проектують логічну структуру веб-сторінок, продумують найбільш зручні рішення подачі інформації, а також займаються художнім оформленням веб-проекту. В результаті перетину двох галузей людської діяльності грамотний веб-дизайнер має знати останні веб-технології і мати відповідні художні здібності. Більшість фахівців, що працюють у галузі дизайну, зазвичай мають освіту дизайнера.

2. Веб-дизайн – вид графічного дизайну, спрямований на розробку й оформлення об'єктів інформаційного середовища Інтернету, покликаний забезпечити їм високі споживчі властивості й естетичні якості. Подібне трактування відділяє веб-дизайн від веб-програмування, підкреслює специфіку предметної діяльності веб-дизайнера, позиціонує веб-дизайн як вид графічного дизайну.

Нині послуги веб-дизайну надають як спеціальні компанії, так і приватні особи (веб-дизайнери або веб-майстри).

Веб-дизайнер – порівняно молода професія, і професійна освіта в галузі веб-дизайну в Україні поки ще не поширена. У зв'язку зі збільшенням попиту на Інтернет зростає й попит на дизайн сайтів, збільшується кількість веб-дизайнерів.

Нині під терміном "веб-дизайн" розуміють саме проектування структури веб-ресурсу, забезпечення зручності користування ресурсом для користувачів.

Складанням технічного завдання для фахівців займається менеджер проекту.

Важливо відразу зазначити, що етапи проектування веб-сайтів залежать від багатьох чинників, таких як обсяг сайту, функціональність, завдання, які повинен виконувати майбутній ресурс тощо. Проте є декілька етапів, які обов'язково повинні бути в плануванні будь-якого проекту.

Розглянемо деякі етапи проектування. 1. Дизайн основної і типових сторінок сайту.

Робота із створення дизайну починається зазвичай у графічному редакторі. Дизайнер створює один або декілька варіантів дизайну, відповідно до технічного завдання. При цьому окремо створюються дизайн головної сторінки і дизайни типових сторінок (наприклад, статті, новини, каталог продукції). Власне, "дизайн сторінки" є графічним файлом, листовим малюнком, що складається з найдрібніших картинок-шарів елементів загального малюнка.

При цьому дизайнер повинен враховувати обмеження стандартів HTML (не створювати дизайн, який потім не зможе бути реалізований стандартними засобами HTML). Винятком є Flash-дизайн.

Кількість ескізів і порядок їх надання з'ясовується з проект-менеджером. Так само менеджер проекту контролює терміни. У великих веб-студіях у процесі бере участь арт-директор, який контролює якість графіки. Етап також закінчується затвердженням ескіза замовником.

2. HTML-верстка.

Затверджений дизайн передається html-верстальнику, який "нарізує" графічну картинку на окремі малюнки, з яких згодом складає html-сторінку. В результаті створюється код, який можна переглядати за допомогою браузера. А типові сторінки згодом використовуватимуться як шаблони.

У невеликих студіях html-кодуванням займається дизайнер, що створив макет сайту.

3. Програмування.

Далі готові HTML-файли передають програмісту. Програмування сайту може здійснюватися як "з нуля", так і на основі CMS – системи управління сайтом. Веб-розробники часто називають CMS "движком".

Щодо CMS слід сказати, що сама "CMS" у деякому розумінні – це готовий сайт, що складається із замінюваних частин. "Програміст" – у цьому випадку правильно буде назвати його просто фахівцем із CMS – повинен замінити стандартний шаблон, отриманий із CMS, на оригінальний шаблон. Цей оригінальний шаблон він і повинен створити на основі початкового "веб-дизайну".

Під час програмування сайту фахівцеві призначаються контрольні терміни.

4. Завершальним етапом розробки сайту є звичайно ж тестування.

Веб-дизайн сайту повинен адекватно сприйматися в різних браузерах,

особливо в браузерях Internet Explorer, Chrome і Opera.

Процес тестування може охоплювати найрізноманітніші перевірки: вигляд сторінки із збільшеними шрифтами, за різних розмірів вікна браузера, за відсутності флеш-плеєра і багато інших. Виявлені помилки усуваються.

Терміни контролює менеджер проекту. Також на цьому етапі залучають до роботи дизайнера, щоб він оцінив роботу з погляду автора.

5. Розміщення сайту в Інтернет.

Файли сайту розміщують на сервері провайдера і виробляють потрібні налаштування. На цьому етапі сайт поки закритий для відвідувачів.

6. Наповнення контентом і публікація.

Сайт наповнюють контентом – текстами, зображеннями, файлами для скачування тощо. Іноді тексти складаються фахівцем студії, іноді контентом займається відповідальна особа з боку замовника. Це вирішується на етапі складання технічного завдання. У разі якщо контент складається представником студії, то це відбувається і затверджується паралельно з іншими етапами проекту.

7. Внутрішня SEO-оптимізація.

Пов'язана з деякими змінами самого сайту. Починається вона з визначення семантичного ядра. Тут визначаються такі ключові слова, які притягнуть найбільш зацікавлених відвідувачів, завдяки яким виграти конкуренцію простіше. Потім ці слова вносяться на сайт. Тексти, посилання, інші теги адаптуються так, щоб пошукові системи могли їх успішно знаходити за ключовими словами.

8. Зовнішня SEO-оптимізація.

Зводиться, як правило, до побудови структури посилань. Це, власне, і є розкручування.

9. Здача проекту.

Замовник або його довірена особа переглядають готовий проект і в разі, якщо усе влаштовує, підписують документи про здачу проекту.

Також на цьому етапі представник замовника набуває навичок роботи в адміністраторській зоні сайту.

Унікальний дизайн коштує дорожче, а також припускає малювання сайту з нуля, повністю унікальну розробку під конкретне замовлення. Залежно від професіоналізму і/або політики компанії веб-дизайнер або розробляє ідею і концепцію дизайну повністю самостійно, або отримує низку вимог (колір, стиль тощо), очікувань і ідей від замовника чи креативного директора (арт-директора) і прагне триматися цього напряму під час розробки макету. Більшість замовників помилково ототожнюють веб-дизайнера і веб-майстра, доручаючи йому і публікацію сайту.

Іноді дизайнер може запропонувати дизайн-рішення на основі шаблонів (своїх або навіть чужих), це прискорює роботу і обійдеться замовникові

дешевше. Деякі дизайнери навіть спеціалізуються на виготовленні дизайн-макетів для продажу як готових шаблонів, які потім можуть бути куплені і використовуватися менш досвідченими дизайнерами або веб-майстрами для виготовлення типових сайтів (по суті, без унікального дизайну). Отже, розробкою веб-дизайну називають також невелике перекомпонування і адаптацію такого шаблону під конкретне замовлення.

Кінцевим продуктом роботи веб-дизайнера є дизайн-макет: картинка, що представляє передбачуваний майбутній зовнішній вигляд сторінок сайту, розміром приблизно 960x640 px (пікселів) – розмір, відповідний середньому стандарту, пов'язаний з необхідністю подальшої прив'язки до екрану монітора з різною роздільною здатністю. Картинка ця є багатошаровою, де, на розсуд дизайнера, майже кожна деталь – окремий шар, прикладений до інших шарів-картинок, за рахунок чого може легко виконуватися доопрацювання, заміна, перекомпонування та інші завдання. Залежно від ідеї і цілей макет може містити фотографії, складні колажі, ілюстрації, текстові шари, унікальні іконки. Для головної сторінки і внутрішніх іноді малюються окремі макети з доповненнями або змінами відповідно до тематики сторінки.

Зображення спочатку може бути векторним або растровим, виконаним в Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, GIMP або іншому візуальному редакторі, але для верстальника зображення, як правило, переводиться в растровий формат.

Для демонстрації зображення, зазвичай, переводиться у простий одношаровий і звичний формат зображень [2].

Проектування, призначене для користувача веб-інтерфейсів, є лише частиною комплексу професійних завдань веб-дизайнера.

В інтернет-джерелах, присвячених вивченню професійних завдань веб-дизайнерів, на сьогодні можна виділити три основні напрями спеціалізації веб-дизайнерів: візуальний дизайнер, верстальник, фахівець з юзабіліті.

Завдання візуального дизайнера полягає в розробці загальної художньої концепції сайту, що включає створення графічних образів і метафор, вибір гармонійного колірної рішення, грамотне складання композиції. Для цього потрібне знання теорії кольору, балансу композиції, а також багатьох інших фундаментальних принципів дизайну.

Верстальник – фахівець з верстання, тобто з компонування текстових, ілюстративних і допоміжних елементів на веб-сторінці. Традиційно цей термін використовується в поліграфії і видавничій справі, з появою Інтернету він набув нового значення: людина, що професійно займається верстанням веб-сторінок. У завдання верстальника веб-сторінок входить створення HTML-кода веб-сторінки, позиціонування і оформлення елементів сторінки за допомогою вбудованих засобів мови розмітки, або за допомогою

каскадних списків стилів CSS.

Фахівець з юзабіліті – це фахівець з проектування, призначеного для користувача, інтерфейсу, тобто з розробки засобів взаємодії користувача з інтернет-ресурсом (ергономіка сайту). При розробці сайту необхідно враховувати так званий людський чинник, тобто психологічні, соціальні, фізіологічні й інші особливості користувачів продукту. Фахівець з юзабіліті створює макети (прототипи) призначеного для користувача інтерфейсу, проводить повноцінну ергономічну експертизу проекту з точки зору зручності призначеного для користувача інтерфейсу і ефективності рішення призначених для користувача завдань, організовує збір і аналіз призначених для користувача відгуків про якість роботи сайту.

Вважаємо, що вивчення технологій "Веб-дизайн" майбутніми вчителями технологій надасть можливість здійснити оперативну підготовку фахівців у галузі веб-дизайну в системі додаткової професійної освіти. Професійна підготовка відповідно до конкретної спеціалізації повинна включати як спеціальну складову, так і загальнопрофесійні базові знання в галузі веб-дизайну для забезпечення ефективної взаємодії між фахівцями в процесі роботи над інтернет-проектом.

Ми розглянули декілька визначень поняття "Веб-дизайн". А також розглянули етапи проектування сайту: 1. Дизайн основної і типових сторінок сайту. 2. HTML-верстка. 3. Програмування. 4. Тестування. 5. Розміщення сайту в Інтернет. 6. Наповнення контентом і публікація. 7. Внутрішня SEO-оптимізація. 8. Зовнішня SEO-оптимізація. 9. Задача проекту. Сьогодні можна відлити три основні напрямки спеціалізації веб-дизайнерів: візуальний дизайнер, верстальник, фахівець з юзабіліті.

Отже, із вищесказаного можна зробити висновок, що вчитель технологій може навчитися створювати веб-сторінки за допомогою спеціальних програм і використовувати у своїй професійній діяльності.

Використана література:

1. *Бородаев Д. В.* Веб-сайт как объект графического дизайна / Д. В. Бородаев. – Х. : "Септима ЛТД", 2006. – 288 с.
2. Веб-дизайн // Википедия [Электронный ресурс]. – режим доступа : <http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B5%D0%B1%D0%B4%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%B9%D0%BD>.
3. Яшанов С. М. Модернізація змісту інформатичної підготовки вчителів технологій в умовах інформатизації освітньої галузі /С. М. Яшанов. Наукові записки : [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова ; укл. Л. Л. Макаренко. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – Випуск LXXXXV (95). – 285 с. – (Серія педагогічні та історичні науки).

БОРИСОВ В. В. *Веб-дизайн как составляющая профессиональной подготовки будущих учителей технологий*

В статье рассмотрены несколько определений понятия "Веб-дизайн" и этапы проектирования сайта. Выделены три основных направления специализации веб-дизайнеров:

визуальний дизайнер, верстальщик, спеціаліст по юзабиліті. И как учитель технологий может использовать веб-дизайн в своей профессиональной деятельности.

Ключевые слова: веб-дизайн, веб-дизайнер, веб-сайт.

BORISOV V. V. Web-design as a constituent of professional preparation of future teachers of technologies.

In the article a few determinations of one concept are considered web-design and the stages of planning of site. Three basic directions of specialization of web-designers are distinguished: visual designer, imposer, specialist on usability. And as a teacher of technologies can use a web-design in the professional activity.

Keywords: web-design, web-designer, web site.

Воробель М. М.
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка

ПРИРОДА ЯК ЗАСІБ ЕМОЦІЙНО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНИКІВ (на прикладі німецького досвіду)

У статті досліджено емоційно-естетичний розвиток дошкільнят у системі дошкільного виховання Німеччини, обґрунтовано значення і роль природи та природних явищ в емоційно-естетичному розвитку дитини-дошкільника. Визначено природу ефективним засобом формування гармонійної особистості.

Ключові слова: дошкільне виховання, Німеччина, засоби, природа, емоційно-естетичний розвиток, дитина-дошкільник.

Протягом останніх двох сторіч німецькі філософи й педагоги у своїх працях особливо активно висвітлювали питання естетичного виховання засобами природи. Відображена у мистецтві й науці, поезії й прозі естетична цінність природи змінила погляд людини на естетичні цінності, навколишній світ і природу. Наука про естетичне виховання засобами природи пройшла складний шлях еволюційного розвитку від простого милування природою, її красою, досконалістю, неповторністю форм до розуміння її цінності у питаннях естетичного виховання. З наукового погляду природа починає існувати як об'єкт почуттєвого пізнання доквілля та відносин до реальної дійсності.

Важливим для України є врахування зарубіжного досвіду, зокрема Німеччини, у сфері емоційно-естетичного розвитку дитини-дошкільника, використання нових тенденцій і підходів до проблеми естетичного виховання дітей засобами природи, адаптації зарубіжних ідей і підходів до національного дитячого садка та вітчизняної культури в цілому. Орієнтація нашої країни на участь у формуванні загальноєвропейського освітнього простору повинна базуватися на позиції конструктивного діалогу із Заходом.